

Otázky a odpovědi ke koronaviru

OTCOVÉ NESMĚJÍ K PORODU, NEBALENÉ PEČIVO JE LEPŠÍ OHŘÁT

NÁKUPY

Kde všude se nyní dá nakoupit?

Možnosti nákupu jsou stále široké. Nekoupíte si například obuv či oděvy (pokud nevyužijete e-shopy), ale jsou otevřené například obchody s potravinami včetně pekáren či řeznictví, drogerie, lékárny, květinářství či obchody s potřebami pro zvířata.

Jsou vyhrazené nějaké termíny nákupu čistě pro seniory a kde?

Senioři si samozřejmě mohou jít nakoupit kdykoliv. Ale vláda jim chce usnadnit situaci, protože patří k nejohroženějším. Proto mají být podle jejího usnesení obchody s potravinami mezi 10. až 12. dopolední vyhrazeny pouze pro lidi starší 65 let. Podobné opatření se plánuje i pro drogerie či lékárny.

Jsem v karanténě a dochází mi jídlo. Kde ho seženu, když on-line obchody mají dlouhé doručovací termíny?

Asi nejjistější bude poprosit příbuzné, přátele či sousedy, aby vám jídlo donesli a nechali za dveřmi. Peníze jim můžete předat stejnou cestou nebo jim je poslat na účet. V řadě míst se roznoší zvláště pro seniory věnují i neziskovky či dobrovolníci. Bližší údaje by měli mít u vás na obecním úřadě nebo je najdete na webu. Pokud jim svou situaci vysvětlíte, určitě se pomoci dovoláte.

ZDRAVÍ

Mám se bát onemocnění, když jsem těhotná? Nepřenesu se Covid-19 na dítě?

„Těhotné ženy nejsou více ohroženy nákazou ani netrpí závažnějším průběhem onemocnění než ostatní osoby ve stejné věkové skupině,“ upozorňuje na svém webu Státní zdravotní ústav. Neexistuje podle něj důkaz, že by virus mohl být přenesen na nenarozené dítě v průběhu těhotenství nebo porodu. „Je známo, že u kojenců a malých dětí probíhá onemocnění Covid-19 jen v mírné formě,“ dodává.

Mohou být otcové u porodu?

Podle nového mimořádného opatření vlády je to zakázáno. Doposud to záleželo na jednotlivých porodnicích.

Musím mít roušku opravdu všude?

Na veřejnosti ano. „Všem osobám pohyb a pobyt na všech místech mimo bydliště, bez ochranných prostředků dýchacích cest, (nos, ústa) jako jsou respirátor, rouška, ústenka, šátek, šál nebo jiné prostředky, které brání šíření kapének,“ přikázala ve svém usnesení vláda. Doma ji mít nemusíte, stejně tak ve svém autě.

Kde seženu roušky?

V lékárnách jsou momentálně nedostatkovým zbožím. Pokud ji nemáte, můžete si ji ušít sami. Návod najdete na webu. Například tak, že do vyhledávače Google zadáte slovní spojení „rouška koronavirus šití“. Řada dobrovolníků je pak pro veřejnost šije zdarma či za nízký poplatek. Pokud žádného neznáte, zkuste si je opět vyhledat přes Google například za pomoci hesla „rouška věnuji + místo svého bydliště“.

Kdy budou k dostání ty lékařské?

Podle prohlášení vlády by měly dorazit ze zahraničí statisíce respirátorů a miliony roušek o víkend. Distribuovat lidem by se tak mohly přisti týden. A to například za pomoci pošty.

PRAKTICKÝ ŽIVOT

Mám home office a už doma nemůžu vydržet. Můžu do přírody?

Ano, výlety do přírody a parků jsou povolené. Ale lidé by se neměli shlukovat, aby se nákaza nešířila.

Mám v cizině blízkého člověka a kvůli nefungující dopravě se nemůžu dostat domů. Co teď?

Ať zkusí kontaktovat v místě svého pobytu český zastupitelský úřad. Nebo se můžete obrátit vy na ministerstvo zahraničí. Tam už vám poradí.

Docházejí mi peníze. Kde je seženu, aniž bych si vzal půjčku od lichváře?

Pokud jste opravdu v krizové situaci, lze požádat o pomoc Úřad práce. „Týká se to i rodičů dětí do 10 let, jež s nimi zůstanou

doma na tzv. ošetřovně kvůli současné situaci kolem koronaviru. Pro účely dávky se posuzuje mimo jiné příjem všech osob ve společné domácnosti. Žádost o dávku musí být odůvodněná,“ upozorňuje v té souvislosti ministerstvo práce a sociálních věcí, pod nějž Úřad práce spadá.

Jsem podnikatel, nemůžu kvůli zákazům vydělávat a potřebuju zaplatit lidi. Kde na to vezmu?

V současnosti lze požádat například Českomoravskou záruční a rozvojovou banku o bezúročnou půjčku z programu COVID. Ministerstvo průmyslu pak slibuje v dohledné době další podobné programy.

POTRAVINY A LÉKY

Prý se má doma ohřívát přinesené nebalené pečivo, je to pravda a jak to dělat?

S největší pravděpodobností se nákaza prostřednictvím pečiva nešíří. Přesto Státní zdravotní ústav doporučuje kupovat pouze balené pečivo. Nebalené pečivo by pak měli lidé raději ohřívát na 70 stupňů Celsia po dobu dvou minut.

Co ovoce a zelenina?

Hygienici a lékaři doporučují omývat je pod tekoucí vodou důkladněji než jindy.

Přenáší se nákaza přímo v jídelně?

„Přenos potravinami je nepravděpodobný. Dosud se neprokázalo, že by k tomu u nového koronaviru došlo,“ upozorňuje Státní zdravotní ústav. Výzkumy s cílem zjistit zdroj ohniska, rozsah šíření infekce a způsoby přenosu však pokračují.

Ibuprofen prý zhoršuje průběh nemoci, je to pravda?

Není to prokázáno. Přesto Světová zdravotnická organizace (WHO) v úterý doporučila pacientům, kteří se nakazili nemocí Covid-19, aby se mu při léčbě vyhnutí. Francouzský ministr zdravotnictví Olivier Véran nedávno uvedl, že užívání některých léků typu Ibuprofen může zhoršit průběh nemoci COVID-19, kterou způsobuje nový koronavirus. V Česku jde například o Ibalgin. „V současné době neexistují žádné vědecky doložené důkazy, že by Ibuprofen zhoršoval průběh infekce

COVID-19,“ reagoval v Česku Státní ústav pro kontrolu léčiv.

DOPRAVA

Musím mít roušku a rukavice i do MHD?

Ano, rouška je povinná. Rukavice jsou dobrovolné.

Zastaví mi autobus, nebo musím mačkat tlačítko na znamení?

Záleží na dopravci ve vašem městě. Zkuste se informovat na jeho webových stránkách.

Kaké rozestupy v autobuse, vlaku, tramvaji musím dodržovat?

Žádné striktní nařízení neexistuje. V obchodech se doporučují dva metry, někteří dopravci pak rozsažují při cestě vlakem cestující sami.

Fungují taxislužby? A mohu jet Uberem či Boltem?

Řidiči s licencí mohou jezdit dále. A to i ti jezdící s Uberem či Boltem. Ostatní ne.

FOTO: SHUTTERSTOCK